

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΡΕΙΩΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

Το προφίλ ενός επενδυτή περιγράφει τις προτιμήσεις του για διάφορες επενδυτικές αποφάσεις που πρέπει να πάρει (όπως, για παράδειγμα, εάν θα επενδύσει σε μακροπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα αξιόγραφα, υψηλού ή χαμηλού κινδύνου, κλπ).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

Το προφίλ του επενδυτή καθορίζεται από τέσσερις βασικούς παράγοντες, οι οποίοι είναι οι εξής:

1. η ανεκτικότητα ή ανοχή του απέναντι στον κίνδυνο,
2. οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν από την απόδοση,
3. ο επενδυτικός του ορίζοντα, και
4. η αντιμετώπιση που έχει από το φορολογικό σύστημα.

ΑΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ Ή ΑΝΟΧΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ανεκτικότητα ή ανοχή κινδύνου (risk tolerance) ενός επενδυτή λέγεται το μέγιστο ποσό κινδύνου το οποίο επιθυμεί να αναλάβει ο επενδυτής αυτός για κάθε δεδομένη αύξηση της αναμενόμενης απόδοσης του χαρτοφυλακίου του.

Με άλλα λόγια, η ανοχή κινδύνου είναι η ανταλλακτική σχέση (trade-off) μεταξύ του κινδύνου και της αναμενόμενης απόδοσης η οποία είναι επιθυμητή από έναν επενδυτή.

ΑΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ Ή ΑΝΟΧΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι επενδυτές μπορούν να ενταχθούν σε τρεις κατηγορίες σε σχέση με την ανοχή τους απέναντι στον κίνδυνο, οι οποίες είναι οι εξής:

- Επενδυτές που έχουν μικρή ανοχή απέναντι στον κίνδυνο,
- Επενδυτές που έχουν μέση ανοχή απέναντι στον κίνδυνο και
- Επενδυτές που έχουν μεγάλη ανοχή απέναντι στον κίνδυνο.

ΑΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ Ή ΑΝΟΧΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά, υπάρχουν τρεις παράγοντες οι οποίοι καθορίζουν την ανεκτικότητα κινδύνου ενός επενδυτή, που είναι οι εξής:

1. η ικανότητα (ability) να αναλάβει κινδύνους,
2. η ανάγκη (need) να αναλάβει κινδύνους και
3. η επιθυμία (willingness) να αναλάβει κινδύνους.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η ικανότητα ενός επενδυτή να αναλάβει κινδύνους καθορίζεται από τρεις παράγοντες:

1. τον επενδυτικό του ορίζοντα,
2. την σταθερότητα του εισοδήματος του που δεν προέρχεται από την επένδυση και
3. την ανάγκη του για ρευστότητα.

ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η ανάγκη ενός επενδυτή να αναλάβει κινδύνους καθορίζεται από την απόδοση που απαιτείται για να επιτευχθεί ο επενδυτικός του στόχος (δηλαδή ο τελικός πλούτος που επιθυμεί από την επένδυσή του).

Όσο υψηλότερος είναι ένας επενδυτικός στόχος, τόσο μεγαλύτερη θα πρέπει να είναι και η απόδοση της επένδυσης που απαιτείται για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός και τόσο μεγαλύτερος θα είναι ο κίνδυνος τον οποίο θα πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η επιθυμία ενός επενδυτή να αναλάβει κινδύνους αντανακλά την ψυχολογική του ιδιοσυγκρασία (temperament). Στην περίπτωση αυτή, η βασική ερώτηση στην οποία θα πρέπει να απαντήσει ο επενδυτής είναι «ποια κατανομή περιουσιακών στοιχείων θα του επιτρέψει να κοιμάται ήσυχος τα βράδια».

ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Εναλλακτικά μπορεί να τεθεί η ερώτηση. «Έχετε το κουράγιο και την πειθαρχία να παραμείνετε στην προκαθορισμένη επενδυτική σας στρατηγική (δηλαδή στην κατανομή των περιουσιακών σας στοιχείων), όταν οι επενδύσεις σας επιφέρουν άσχημα αποτελέσματα;»

- ✓ Εάν η απάντηση είναι αρνητική, τότε ο επενδυτής θα πρέπει να μετακινηθεί σε πιο συντηρητική στρατηγική.
- ✓ Εάν η απάντηση είναι θετική, τότε ο επενδυτής θα πρέπει να διατηρήσει την συγκεκριμένη κατανομή των περιουσιακών του στοιχείων.

ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΦΘΟΥΝ

Ο κάθε επενδυτής έχει διαφορετικές ανάγκες που πρέπει να ικανοποιήσει από την απόδοση του χαρτοφυλακίου του.

- Κάποιοι επενδυτές επιθυμούν βραχυπρόθεσμες αποδόσεις (τρέχον εισόδημα)
- κάποιοι επενδυτές επιθυμούν μακροπρόθεσμα κέρδη κεφαλαίου (μεγέθυνση κεφαλαίου)
- και κάποιοι ένα συνδυασμό των δύο αυτών μορφών απόδοσης.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ

Ο επενδυτικός ορίζοντας (investment horizon or time horizon) ενός επενδυτή είναι το μελλοντικό χρονικό σημείο στο οποίο ο επενδυτής απαιτεί την ρευστοποίηση των επενδυμένων κεφαλαίων του.

Κατά συνέπεια, ο επενδυτικός ορίζοντας καθορίζει και τη διάρκεια της επένδυσης.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

Ο καθορισμός της διάρκειας της επένδυσης είναι σημαντικός καθότι μπορεί να επηρεάσει άμεσα την ικανότητα του επενδυτή να μειώσει τον κίνδυνο. Η μείωση αυτή του κινδύνου οφείλεται στη διαχρονική διαφοροποίηση, η οποία είναι μια άλλη μορφή διαφοροποίησης η οποία όμως είναι αμφιλεγόμενη.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

- Η διαχρονική διαφοροποίηση ή διαφοροποίηση χρόνου (time diversification) αναφέρεται στη διαφοροποίηση η οποία επιτυγχάνεται λόγω του ότι τα κεφάλαια παραμένουν επενδυμένα κατά την διάρκεια διαφορετικών οικονομικών κύκλων (market cycles).
- Ειδικότερα, η διαχρονική διαφοροποίηση βοηθά στην μείωση του κινδύνου να επενδύσει τα κεφάλαια του ένας επενδυτής ή να ρευστοποιήσει την επένδυσή του σε ακατάλληλη χρονική στιγμή, αναφορικά με τον οικονομικό κύκλο.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

- Η διαχρονική διαφοροποίηση ασκεί μεγαλύτερη επίδραση στις επενδύσεις των οποίων οι αποδόσεις έχουν μεγάλη μεταβλητότητα όπως είναι, για παράδειγμα, οι μετοχές των οποίων οι τιμές μπορούν να μεταβληθούν σημαντικά μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ο μακροπρόθεσμος επενδυτικός ορίζοντας ομαλοποιεί αυτές τις διακυμάνσεις.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ο κάθε επενδυτής ενδιαφέρεται για τα καθαρά έσοδα που έχει, δηλαδή τα έσοδα μετά την αφαίρεση των φόρων. Η φορολογική κλίμακα, στην οποία ανήκει, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον φόρο τον οποίο καλείται να πληρώσει καθώς το ποσό που του αναλογεί να πληρώσει διαφέρει σημαντικά από φορολογική κατηγορία σε φορολογική κατηγορία.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΔΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το επενδυτικό προφίλ του κάθε επενδυτή αλλάζει με την πάροδο του χρόνου. Για παράδειγμα, η στάση του απέναντι στον κίνδυνο μπορεί να αλλάξει καθώς μεγαλώνει ηλικιακά ή καθώς αυξάνονται τα περιουσιακά του στοιχεία.